

Bruxelles, 2. svibnja 2023.
(OR. en)

Međuinstitucijski predmet:
2023/0124(COD)

8904/23
ADD 7

MI 357
ENT 89
ENV 440
CHIMIE 39
IND 210
CONSOM 153
SAN 227
IA 92
CODEC 762

POP RATNA BILJEŠKA

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	28. travnja 2023.
Za:	Thérèse BLANCHET, glavna tajnica Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	SWD(2023) 115 final
Predmet:	RADNI DOKUMENT SLUŽBI KOMISIJE SAŽETAK IZVJEŠĆA O PROCJENI UČINKA priložen dokumentu Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o deterdžentima i površinski aktivnim tvarima, izmjeni Uredbe (EU) 2019/1020 i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 648/2004

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument SWD(2023) 115 final.

Priloženo: SWD(2023) 115 final

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 28.4.2023.
SWD(2023) 115 final

RADNI DOKUMENT SLUŽBI KOMISIJE
SAŽETAK IZVJEŠĆA O PROCJENI UČINKA

priložen dokumentu

Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća
o deterdžentima i površinski aktivnim tvarima, izmjeni Uredbe (EU) 2019/1020 i
stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 648/2004

{COM(2023) 217 final} - {SEC(2023) 170 final} - {SWD(2023) 113 final} -
{SWD(2023) 114 final}

Sažetak
Procjena učinka Prijedloga uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o deterdžentima i površinski aktivnim tvarima, izmjeni Uredbe (EU) 2019/1020 i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 648/2004
A. Potreba za djelovanjem
O čemu je riječ? Zašto je to problem na razini EU-a?
Uredbom (EZ) br. 648/2004 o deterdžentima („Uredba o deterdžentima“) usklađuju se pravila za prodaju deterdženata i površinski aktivnih tvari¹ na tržištu. Njome se utvrđuju strogi zahtjevi za biorazgradivost za površinski aktivne tvari, normirane granične vrijednosti za fosfor u deterdžentima za pranje rublja i deterdžentima za strojno pranje posuđa koji se koriste u kućanstvu te posebni zahtjevi za označivanje radi informiranja krajnjih korisnika o prisutnosti određenih sastojaka u deterdžentima (npr. alergeni mirisi) kako bi oni mogli informirano birati. Nastavljajući se na rezultate evaluacije uredbe o deterdžentima², u procjeni učinka izdvojena su dva pitanja, a to su: 1. U Uredbi o deterdžentima ne uzimaju se u obzir nova kretanja na tržištu. Od donošenja Uredbe 2004. razvijeni su inovativni proizvodi i nove održive prakse na koje se sadašnja pravila ne odnose (sredstva za čišćenje s mikroorganizmima) ili nije jasno odnose li se na njih i kako (prodaja u ambalaži za ponovno punjenje). 2. Nedostatak učinkovitih zahtjeva za informiranje za deterdžente: Zbog preklapanja Uredbe o deterdžentima i Uredbe CLP³ često se na jednoj oznaci ista tvar navodi dva ili tri puta, ponekad pod potpuno različitim nazivima. Ta dva zakonodavna akta EU-a preklapaju se i s obzirom na udvostručavanje informacija o hitnim zdravstvenim intervencijama za deterdžente koji su razvrstani kao opasni u skladu s Uredbom CLP (podaci o sastojcima iz Uredbe o deterdžentima i informacije za centre za otrovanja iz Uredbe CLP).
Što bi trebalo postići?
Ova bi inicijativa doprinijela postizanju visoke razine zaštite zdravlja i okoliša kao i daljnjem osiguravanju učinkovitog funkcioniranja jedinstvenog tržišta za deterdžente. Točnije, cilj je ove inicijative pojasniti i ažurirati pravila kako bi se: • ujednačili uvjeti i uključili inovativni proizvodi i održive nove prakse • osigurala bolja zaštita zdravlja i okoliša • smanjilo opterećenje za proizvođače deterdženata • poboljšalo njihovo razumijevanje i usmjerila pozornost potrošača na oznake pojednostavnjenjem i racionalizacijom postojećih zahtjeva za označivanje iz Uredbe o deterdžentima.
Koja je dodana vrijednost djelovanja na razini EU-a (supsidijarnost)?
U evaluaciji Uredbe o deterdžentima zaključeno je da je dodana vrijednost koja proizlazi iz postojanja standardiziranih pravila za stavljanje deterdženata na raspolaganje i na tržište neosporna.⁴ Regulatornim djelovanjem na razini EU-a osigurat će se regulatorni okvir koji otvara prostor inovacijama za nove vrste proizvoda, nove marketinške tehnike i nove tehnologije označivanja na cijelom jedinstvenom tržištu, dok istodobno pruža istu razinu zaštite zdravlja i okoliša u EU-u.
B. Rješenja

¹ Površinski aktivne tvari su tvari sa svojstvom površinskog djelovanja koje pomažu u razgradnji barijere između vode i ulja i/ili prljavštine. Jedan su od glavnih sastojaka deterdženata.

² Evaluacija Uredbe (EZ) br. 648/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 31. ožujka 2004. o deterdžentima, [SWD\(2019\) 298](#).

³ Uredba (EZ) br. 1272/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o razvrstavanju, označivanju i pakiranju tvari i smjesa, o izmjeni i stavljanju izvan snage Direktive 67/548/EEZ i Direktive 1999/45/EZ i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1907/2006.

⁴ *Idem*.

Koje su opcije za postizanje ciljeva? Postoji li najpoželjnija opcija? Ako ne, zašto?

Osim osnovnog scenarija bez poduzimanja mjera u ovoj se procjeni učinka utvrđuju **2 opcije (1.a i 1.b)** za rješavanje 1. pitanja (neuzimanje u obzir novih kretanja na tržištu) i **2 opcije (2.a i 2.b)** za rješavanje 2. pitanja (nedostatak učinkovitih zahtjeva za informiranje).

Opcija 1.a

Tom bi se opcijom potrošačima omogućilo da pri kupovini ponovno napunjenih deterdženata dobiju potrebne informacije i da pravila budu ista za sve proizvođače deterdženata. Sredstva za čišćenje s mikroorganizmima bila bi obuhvaćena područjem primjene Uredbe o deterdžentima i uveli bi se minimalni zahtjevi za informiranje (označivanje) kako bi krajnji korisnici bili obaviješteni o prisutnosti mikroorganizama u proizvodu kojima se ostvaruje funkcija čišćenja.

Opcija 1.b

Ta se opcija nadovezuje na opciju 1.a koja se odnosi na prodaju u ambalaži za ponovno punjenje i njome se predlaže dodatna mogućnost uvođenja digitalnog označivanja za ponovno napunjene deterdžente. Kako bi se ta održiva praksa dodatno olakšala i iskoristio njezin puni potencijal, sve je informacije na oznakama u skladu sa zahtjevima Uredbe o deterdžentima, osim uputa za doziranje, moguće navesti na digitalnoj oznaci.

Predlaže se i uvođenje zahtjeva za upravljanje rizikom za sredstva za čišćenje s mikroorganizmima. To obuhvaća opće kriterije za upotrebu mikroorganizama u deterdžentima, zahtjeve za označivanje, neka ograničenja upotrebe mikroorganizama te klauzulu o preispitivanju.

Opcija 2.a

U okviru te opcije ukinuo bi se list s podacima o sastojcima i za opasne i za neopasne deterdžente. Nadalje, tom se opcijom predlaže pojednostavnjenje zahtjeva za označivanje i uvođenje mogućnosti digitalnog označivanja.

Spomenuto pojednostavnjenje moglo bi se postići označivanjem samo jedanput (u skladu sa strožim pravilima, **podopcija 1.**) ili uklanjanjem udvostručenih odredaba iz Uredbe o deterdžentima (**podopcija 2.**).

Odabirom digitalnog označivanja proizvođači bi imali mogućnost neke informacije navesti samo na digitalnoj oznaci. Kad bi se primjenjivala obvezujuća načela za digitalno označivanje, proizvođači bi na svoje proizvode mogli stavljati samo digitalne oznake.

Opcija 2.b

Tom se opcijom predlaže ukidanje samo ponovljenog zahtjeva za osiguravanje lista s podacima o sastojcima za opasne deterdžente i njegovo zadržavanje za neopasne deterdžente u skladu s Uredbom o deterdžentima. U smislu označivanja, opcija 2.b jednaka je gore navedenoj opciji 2.a.

U procjeni učinka opcije 1.b i 2.b utvrđene su kao najpoželjnija kombinacija.

Koja su stajališta dionika? Tko podržava koju opciju?

Opciju 2.b u velikoj mjeri prihvaćaju svi dionici (uključujući dionike iz industrije, javna tijela i predstavnike civilnog društva). U okviru savjetovanja potvrđeno je da se u velikoj mjeri podupire digitalizacija nekih informacija na oznaci i zadržavanje lista s podacima o sastojcima za neopasne deterdžente.

Kad je riječ o podopcijama za pojednostavnjenje zahtjeva za označivanje, dionici iz industrije malu prednost daju uklanjanju udvostručenih zahtjeva iz Uredbe o deterdžentima (podopcija 2.), ali veliku podršku daju i prvoj podopciji, kojoj prednost daju i drugi dionici, prije svega javna tijela i predstavnici civilnog društva.

Velik broj dionika podržao je i olakšavanje i digitalizaciju prodaje u ambalaži za ponovno punjenje u okviru opcije 1.b. Ipak, treba napomenuti da su poslovne organizacije i veća poduzeća, za razliku od drugih dionika kao što su mala i srednja poduzeća (MSP-ovi), NVO-i, ekološke organizacije i udruženja potrošača, u manjoj mjeri podržali dodavanje zahtjeva za prodaju u ambalaži za ponovno punjenje u Uredbu o deterdžentima.

Prijedlog o uvođenju općih kriterija za upravljanje rizikom za sredstva za čišćenje s mikroorganizmima nije dobio veliku podršku⁵.

Međutim, treba napomenuti da su dionici iz industrije naveli da bi uvođenje općih zahtjeva za sredstva za

⁵ Najpoželjnija opcija bilo je uvođenje zahtjeva za označivanje u okviru opcije 1.a.

čišćenje s mikroorganizmima u Uredbu o deterdžentima predstavljalo nepotrebno regulatorno opterećenje⁶.
C. Učinci najpoželjnije opcije
Koje su prednosti najpoželjnije opcije (ako postoji, inače prednosti glavnih opcija)?
Očekuje se da će najpoželjnije opcije dovesti do smanjenja opterećenja i uštede troškova u industriji i da će oznake na deterdžentima biti čitljivije. Očekuje se i da će uklanjanje opsežnih i udvostručenih zahtjeva za označivanje u širem regulatornom okviru EU-a za deterdžente i ostavljanje mogućnosti da se neke informacije navedu na digitalnoj oznaci u toj opciji smanjiti opterećenje za poduzeća. Postojala bi i ekonomija razmjera jer bi na fizičkoj oznaci bilo prostora za više jezika, što bi omogućilo uštede troškova povezanih s distribucijom prodaje i ostvarenje punog potencijala jedinstvenog tržišta za deterdžente. Utvrđivanjem standardiziranih kriterija i pojašnjenjem zahtjeva za proizvode koji su prihvatljiviji za okoliš (sredstva za čišćenje s mikroorganizmima) i održive nove prakse olakšat će se zelena tranzicija i istodobno osigurati da ništa ne ometa inovacije. Kombinacijom opcija 1.b i 2.b dodatno se osigurava visoka razina zaštite zdravlja i okoliša. Novim mjerama upravljanja rizikom za sredstva za čišćenje s mikroorganizmima osigurat će se da mikroorganizmi koji se upotrebljavaju u deterdžentima budu sigurni za zdravlje i okoliš, a krajnjim korisnicima omogućiti da donose utemeljene odluke i da se bolje zaštite ako su osjetljivi na mikroorganizme. Ciljane i pojednostavnjene upute za upotrebu na oznaci olakšat će korisnicima pravilnu upotrebu proizvoda i pridonijeti boljoj zaštiti okoliša. Nadalje, posebnim zahtjevima za prodaju u ambalaži za ponovno punjenje osigurat će se da potrošači pri kupnji ponovno napunjenih deterdženata dobiju sve relevantne informacije o njihovoj sigurnosti i upotrebi te potaknuti okolišno održiva praksa kojom se smanjuje količina ambalažnog otpada. Ostavljanje mogućnosti da se neke informacije navedu samo na digitalnoj oznaci dodatno će smanjiti količinu otpada koja nastaje odlaganjem neiskorištenih zaliha oznaka. Racionalizacijom i pojednostavnjenjem zahtjeva za označivanje oznake na deterdžentima bit će čitljivije i razumljivije, pa će krajnji korisnici moći lakše i brže pronaći relevantne informacije, što osobito u slučaju nesreće može biti presudno. Označivanjem sastojaka samo jedanput, na temelju strožih primjenjivih pravila (opcija 2.b, podopcija 1.), ostvarit će se viša razina zaštite zdravlja. Osim toga, uvođenje neobveznog digitalnog označivanja s jedne će strane pojednostavniti upotrebu i informiranje jer će bitne informacije koje ostaju na fizičkoj oznaci postati jasnije, a s druge će strane koristiti ranjivim i slabovidnim korisnicima. Uvest će se digitalna načela koja će se primjenjivati kad proizvođači deterdženata odluče stavljati digitalne oznake. Time će se dodatno osigurati visoka razina zaštite zdravlja. Konačno, zadržavanjem lista s podacima o sastojcima za neopasne deterdžente u Uredbi o deterdžentima razina zaštite bit će i dalje vrlo visoka. Uvođenje standardiziranih pravila za sredstva za čišćenje s mikroorganizmima i prodaju u ambalaži za ponovno punjenje u okviru najpoželjnije opcije pogodovat će funkcioniranju jedinstvenog tržišta jer neće biti odstupanja u nacionalnim propisima. Najpoželjnija opcija neće iziskivati nikakve troškove za poduzeća ili će oni biti zanemarivi, a dovest će i do nekih ušteda. Najveći učinak, u obliku ušteda, proizlazi iz ukidanja listova s podacima o sastojcima za opasne deterdžente, a procijenjena ušteda iznosi oko 7 milijuna EUR godišnje. Očekuju se dodatna manja opterećenja zbog zahtjeva za upravljanje rizikom za sredstva za čišćenje s mikroorganizmima, otprilike 200 000 EUR po poduzeću godišnje⁷. Međutim, to je gornja procjena, koja će se vrlo vjerojatno razlikovati ovisno o različitim čimbenicima (npr. veličina poduzeća ili portfelja proizvoda). Uklanjanjem regulatornih preklapanja postići će se veća usklađenost sa širim regulatornim okvirom EU-a koji se primjenjuje na deterdžente, dok je digitalizacija oznaka na deterdžentima u skladu s prelaskom u digitalno doba i usporednim inicijativama za digitalizaciju oznaka za kemikalije.

⁶ To se odnosi na uvođenje zahtjeva općenito, tj. i u okviru opcije 1.a i opcije 1.b.

⁷ Procjenjuje se da bi se moglo raditi o 25 poduzeća u EU-u koja proizvode sredstva za čišćenje s mikroorganizmima.

Koji su troškovi najpoželjnije opcije (ako postoji, inače troškovi glavnih opcija)?
Industrija deterdženata mogla bi imati ukupno oko 400 000 EUR jednokratnih troškova povezanih s upoznavanjem s revidiranom Uredbom. Proizvođači sredstava za čišćenje s mikroorganizmima (uglavnom MSP-ovi) mogli bi imati troškove od otprilike 200 000 EUR po poduzeću godišnje jer će zbog uvođenja zahtjeva za upravljanje rizikom morati osigurati da su sredstva sigurna za upotrebu. Proizvođači koji se dobrovoljno odluču za digitalno označivanje mogu imati manje troškove radi prilagodbe postojećih internetskih stranica digitalnom označivanju. Moglo bi doći do blagog povećanja troškova provedbe za javna tijela zbog očekivanog rasta prodaje u ambalaži za ponovno punjenje za deterdžente te uzimajući u obzir da trenutačne aktivnosti provedbe vjerojatno nisu opsežne zbog nedovoljne jasnoće u postojećem okviru.
Koji su učinci na MSP-ove i konkurentnost?
Proizvođači (uglavnom MSP-ovi) koji zbog uvođenja zahtjeva za upravljanje rizikom moraju osigurati da su sredstva za čišćenje s mikroorganizmima sigurni za upotrebu mogli bi imati troškove od otprilike 200 000 EUR po poduzeću godišnje. Međutim, to je gornja procjena, koja će se vrlo vjerojatno razlikovati ovisno o različitim čimbenicima (npr. veličina poduzeća ili portfelja). Ti troškovi ne bi stoga negativno utjecali na proizvođače (uglavnom MSP-ove) koji su tijekom ciljanih savjetovanja naveli da su ti troškovi unutar prihvatljivog raspona. Utvrđivanjem standardiziranih kriterija i pojašnjenjem zahtjeva za sredstva za čišćenje s mikroorganizmima i prodaju u ambalaži za ponovno punjenje olakšat će se zelena tranzicija i istodobno osigurati da ništa ne ometa inovacije. S obzirom na to da u tim segmentima tržišta trenutačno prevladavaju MSP-ovi, dodatno će se poboljšati njihov pristup lancu vrijednosti i integracija u njega i u cjelokupno tržište. Kad je riječ o konkurentnosti sektora, opcijom 1.b podržao bi se razvoj distribucijskih kanala za prodaju u ambalaži za ponovno punjenje, što bi moglo privući nove sudionike (najvjerojatnije MSP-ove) na to tržište. Kombinacija opcije 2.b i opcije 1.b omogućit će MSP-ovima da iskoriste prednosti digitalnog doba te dovesti do potencijalnog smanjenja opterećenja i ušteda, na isti način kao i za veća poduzeća. Uklanjanjem utvrđenih pravnih preklapanja i udvostručenih zahtjeva proizvođači će biti oslobođeni postojeće obveze da na oznaci svojeg proizvoda istu tvar navedu više puta. Premještanjem nekih informacija na digitalnu oznaku smanjit će se troškovi jer je digitalne oznake jednostavnije i jeftinije ažurirati nego fizičke. Smanjenjem količine informacija koje se moraju navesti na fizičkoj oznaci može se poboljšati slobodno kretanje deterdženata u svih 27 zemalja EU-a. Naime, budući da bi se neke informacije mogle premjestiti na digitalnu oznaku, fizička bi oznaka mogla obuhvaćati veći broj jezika. To bi potaknulo veća ulaganja i ekonomiju razmjera. Smanjilo bi se i opterećenje. Godišnja ušteda zbog uklanjanja listova s podacima o sastojcima za opasne deterdžente i olakšavanja prodaje u ambalaži za ponovno punjenje u okviru opcije 2.a koristit će i MSP-ovima i većim poduzećima. Očekuje se i da će uklanjanje opsežnih i udvostručenih zahtjeva za označivanje u širem regulatornom okviru EU-a za deterdžente i ostavljanje mogućnosti da se neke informacije navedu na digitalnoj oznaci u opciji 2.a smanjiti opterećenje za gospodarske subjekte.
Hoće li to bitno utjecati na državne proračune i uprave?
Neće, ali bi nacionalna tijela mogla snositi troškove prilagodbe novoj uredbi. Provedba digitalnog označivanja neće imati velik utjecaj jer je u tijelima za nadzor tržišta već postignuta digitalna pismenost i digitalni se uređaji upotrebljavaju u okviru stručnih nadležnosti.
Hoće li biti drugih bitnih učinaka?
Nisu utvrđeni drugi bitni učinci.
Proporcionalnost?
Najpoželjnija opcija u skladu je s načelom proporcionalnosti. Ne prelazi ono što je potrebno za ostvarenje željenih ciljeva.

Zahtjevi za upravljanje rizikom za sredstva za čišćenje s mikroorganizmima predstavljaju minimalne zahtjeve kojima se ostvaruje dostatna zaštita zdravlja i okoliša. Olakšat će se prodaja u ambalaži za ponovno punjenje, što će smanjiti opterećenje za proizvođače i imati pozitivne učinke na zdravlje i okoliš.

Digitalizacija oznaka ostat će dobrovoljna. Provođat će se prema općim načelima digitalnog označivanja kako bi se osigurala kvaliteta i pristupačnost informacija koje se pružaju u digitalnom obliku.

U skladu s pristupom koji će se primijeniti na digitalno označivanje proizvoda obuhvaćenih Uredbom o razvrstavanju, označivanju i pakiranju te gnojidbenih proizvoda⁸, stjecanjem iskustva i povjerenja u digitalno označivanje količina informacija koje se pružaju u digitalnom obliku u budućnosti bi se mogla povećati, što bi moglo dodatno povećati potencijal za pojednostavnjenje u industriji.

D. Daljnje mjere

Kad će se predložene mjere preispitati?

Revidirana Uredba o deterdžentima evaluirat će se pet godina nakon početka njezine primjene.

⁸ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12992-Chemicals-simplification-and-digitalisation-of-labelling-requirements_en.